

14:20 – 15:00

VI. párhuzamos szekció: Felvidék (Csehszlovákia)

Szekcióelnök: Dr. Molnár D. Erzsébet (főiskolai docens, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász; GKNT)

Dr. Cservenka Ferdinánd (levéltáros, MNL OL; tudományos munkatárs, GGKI):

A felvidéki magyarok és németek deportálása a Szovjetunió GUPVI és GULÁG lágereibe

Dr. habil. Popély Árpád (egyetemi docens, SJE, Komárom; Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja): A magyar és német kisebbség Csehszlovákiában a szovjet térnyerés árnyékában (1945-1949)

15:00 – 15:10 Kérdések, vita

15:10 – 15:30 Kávészünet

15:30 – 16:50

VII. plenáris szekció: A társadalomszerkezet-átalakítás jogi, társadalom-lélektani és emlékezetpolitikai aspektusai

Szekcióelnök: Dr. habil. Murádin János Kristóf (tanszékvezető egyetemi docens, Sapientia EMTE, Kolozsvár; alelnök, GKNT)

Prof. Dr. Horváth Attila (tanszékvezető egyetemi tanár, NKE; alkotmánybíró):

Jogi és jogon kívüli eszközök a kommunista hatalomváltás szolgálatában

Dr. Mirnics Zsuzsanna (egyetemi docens, KRE BTK):

Transzgenerációs traumák tünetei és feldolgozási technikái

Köteles László (alelnök, Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség – Csemadok):

Emlékezetpolitika és az identitásörzés kisebbségi nemzetként

Markovits-Kretz Eleonóra (elnök, Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre):

Utak a gyökerekhez. Elhallgatott közös német-magyar múltunk nyomában

16:50– 17:10 Kérdések, vita

17:10 – Zárszó

17:30 – 18:00 Állófogadás

Együttműködő partnereink:

PATRIOTA
honismereti szövetség

**KÁROLI GÁSPÁR
REFORMÁTUS EGYETEM**

**KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM**

**GULÁG- ÉS
GUPVIKUTATÓK
Nemzetközi Társasága**

MEGHÍVÓ

A
KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
tisztelettel meghívja Önt a

Hatalomváltás és társadalomszerkezet-átalakítás

**A magyarság és a némettség a Kárpát-medencében
a szovjet térnyerés árnyékában (1944-1956)**

című konferenciára, amely a
Kooperatív Doktori Program részeként kerül megrendezésre

2025. október 28., kedd

Károli Gáspár Református Egyetem

Károlyi-Csekonics Palota Bálterem, Szivarszoba

1088 Budapest, Múzeum u. 17.

További információ:

Dr. Bognár Zsolt – V/4. projektvezető

bognar.zsolt@kre.hu

+36 30 864 2894

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A konferencia regisztrációhoz kötött.

Regisztrálni 2025. október 26-ig lehet az alábbi linken:

PROGRAM

8:30 – 9:00 Regisztráció

9:00 – 9:30

Köszöntők, megnyitó

Prof. Dr. Trócsányi László (rektor, KRE)

Dr. Bognár Zalán (egyetemi docens, KRE; elnök, GKNT; igazgató, GGKI, projektvezető)

Ritter Imre (az Országgyűlés első német nemzetiségi képviselője)

Köteles László (alelnök, Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség – Csemadok)

9:30 – 10:30

I. plenáris szekció: Trianoni Magyarország 1.

Szekcióelnök: Prof. Dr. Horváth Miklós (egyetemi tanár, KRE BTK)

Dr. Bognár Zalán (elnök, GKNT; egyetemi docens, KRE; igazgató, GGKI)

Mintegy 200 ezer magyar és német nemzetiségű civil állampolgár elhurcolása a trianoni Magyarország területéről az NKVD GUPVI lágereibe

Váradiné Dán Vanda (doktorjelölt KRE TDI; GKNT):

A régi politikai elit szovjetek általi elhurcolása és gulágon letöltendő kényszermunkára ítélese

Prof. Dr. Tóth Ágnes (kutatóprofesszor, ELTE TK Kisebbségkutató Intézet, MTT; HIK; Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen im Südosteuropa e.V.):

A magyarországi németek helyzete 1944-1953

10:30 – 10:45 Kérdések, vita

10:45 – 11:00 Kávészünet

11:00 – 12:00

II. plenáris szekció: Trianoni Magyarország 2.

Szekcióelnök: Dr. habil. Popély Árpád (egyetemi docens, Selye János Egyetem, Komárom;

Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja):

Földváryné Dr. habil. Kiss Réka (tanszékvezető egyetemi docens, KRE HTK; NEB elnök):

Az egyházak fokozatos megtörése a kommunista hatalomátvétel folyamatában

Dr. habil. Bank Barbara (tag, NEB; egyetemi adjunktus, PPKE, GKNT):

Kommunista hatalomátvétel Magyarországon – Az 1945 előtti politikai, gazdasági és kulturális elit kiiktatása és likvidálása

Glaub Krisztián (doktorjelölt KRE TDI; levéltáros, VERITAS):

Kommunista hatalomváltás, hatalomgyakorlás és társadalomszerkezet-átalakítás egy kommunista vezető, Farkas Mihály szemével

12:00 – 12:15 Kérdések, vita

12:15 – 13:00 Szendvicsebéd

13:00 – 14:00 (Szivarszoba)

III. párhuzamos szekció: Románia Kárpát-medencei területe

Szekcióelnök: Dr. Bognár Zalán (elnök, GKNT; egyetemi docens, KRE; igazgató, GGKI)

Dr. habil. Murádin János Kristóf (tanszékvezető egyetemi docens, Sapientia EMTE, Kolozsvár; alelnök, GKNT):

Az észak-erdélyi magyar politikai elit összezúzásának módszerei 1944-1945-ben az Erdélyi Párt országgyűlési képviselői sorsának tükrében

Dr. Benkő Levente (Kolozsvár; Historikus Egyesület; GKNT):

„... és a föld megtelt erőszakossággal”. Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti 1944-1945-ben

Dr. Bandi István (tudományos munkatárs, ÁBTL):

Az 1945 utáni kommunista társadalomszerkezet-átalakítás módszerei és következményei a magyar és a német kisebbségre az első évtizedben

14:00 – 14:10 Kérdések, vita

14:10 – 14:20 Kávészünet

14:20 – 15:00 (Szivarszoba)

IV. párhuzamos szekció: Délvidék (Jugoszlávia)

Szekcióelnök: Dr. Dupka György (ügyvezető elnök, GKNT; ügyvezető igazgató, KMMI; tudományos főmunkatárs, GGKI)

Weiss Rudolf (elnök, Német Népi Szövetség, Szabadka):

A jugoszláviai németek 1944–1953

Csóke Márk (Drs. SZTE TDI):

A vajdasági magyar kisebbség a jugoszláv hatalomátvétel idején

15:00 – 15:10 Kérdések, vita

13:00 – 14:00

V. párhuzamos szekció: Kárpátalja (Szovjetunió)

Szekcióelnök: Dr. habil. Bank Barbara (tag, NEB; egyetemi adjunktus, PPKE)

Dr. Molnár D. Erzsébet (egyetemi docens, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem, Beregszász; GKNT):

Kárpátalja szovjet megszállását követő tömeges civil elhurcolások és kényszermunka társadalmi, gazdasági hatásai

Dr. Dupka György (ügyvezető elnök, GKNT; ügyvezető igazgató, KMMI; tudományos főmunkatárs, GGKI):

A szovjet társadalomszerkezet-átalakítás folyamata Kárpátalján, különös tekintettel a magyar és a német kisebbségre (1944-1956)

14:00 – 14:10 Kérdések, vita

14:10 – 14:20 Kávészünet